

Kiss Henriett

A FILHARMÓNIAI HANGVERSENYEK SZERVEZÉSE ÉS FOGADTATÁSA

– Beszélgetés Zöld Albertné Judittal

Napjainkban az általános iskolai és középiskolai ének-zene órák keretében a diákok a zenei anyanyelv, a magyar népzene elsajátítása mellett megismerkednek a zenetörténet különböző korszakaival, a legkiemelkedőbb zeneszerzőkkel és az ő legfontosabb zeneműveikkel. A tantervekben kétféle módon tudnak a zeneirodalommal megismerkedni a gyerekek: az úgynevezett élő zenehallgatás során, amikor a tanár és/vagy diák(ok) éneke, illetve hangszerjátéka során ismerik meg a műveket, illetve az úgynevezett gépi zenehallgatás során, amikor különböző technikai eszközök segítségével játssza le a hangfelvételeket a tanár az osztálynak. A gépi zenehallgatás már egészen korán, az 1930-as években megjelent a különböző típusú iskolák énekóráin: kezdetben a gramofon és a rádió¹, majd a technika fejlődésével újabb és újabb eszközök segítették az énekpedagógusok munkáját. Újabban az általános iskolai és középiskolai ének-zene tantárgy zenehallgatási anyagai jellemzően CD-ken érhetők el.

Az iskolai ének-zene tanításban a zenehallgatás csak az egyik részterület, emellett a tanterem az előbb említett megoldások mellett is csak korlátozott lehetőséget jelent a klasszikus zene megismerésére. Adódik azonban egy kiváló alternatíva arra, hogy a diákok helyben, de hangversenytermi körülmények között és élő zenét hallgatva ismerkedjenek meg a klasszikusokkal. Ezt a potenciált az 1952-ben a hangversenyrendezés állami intézményeként megalakult Országos Filharmónia nyújtja immár 65 éve.² Az intézmény – jelenlegi nevén Filharmónia Magyarország Nonprofit Kft.³ – számára a kezdetektől fogva kiemelten fontos feladat az ifjúság zenei nevelése.

A Filharmónia az általa szervezett úgynevezett bérletes ifjúsági hangversenyekkel évtizedek óta jelen van az országban, így Jász-Nagykun-Szolnok megyében és szűkebb pátriánkban, a Jászságban is. Egy lelkes és szakmailag felkészült hangverseny-szervező, Zöld Judit (a könnyebb kapcsolatteremtés miatt így használta a nevét) munkája révén jászsági gyerekek ezreihez jutott el a magas színvonalú, igényes komolyzene. Az ifjúsági hangversenyek szervezője több mint három évtizedes filharmóniai szervezőmunka után, a 2016/2017-es tanév végén nyugdíjba vonul. Ebből az alkalomból beszélgetek vele a pályán eltöltött évtizedeiről: a munkájáról, annak szépségeiről és nehézségeiről.

KH: *Honnan ered a zene iránti szereteted? Mikor és hogyan ismerkedtél meg a zene vilá-gával?*

1 Ld. erről bővebben: Kiss Henriett: Gramofon és rádió. Adalékok az iskolai zenehallgatás hazai történetéhez. In: Iskolakultúra, 2015/12. 110–120. o. <http://www.iskolakultura.hu/ikultura-folyoirat/documents/2015/12/07.pdf> Letöltés: 2017. július 8.

2 Országos Filharmónia. In: Dahlhaus, Carl–Eggebrecht, Hans Heinrich (1985, szerk.): *Brockhaus Riemann Zenei Lexikon*. A magyar kiadás szerkesztője Boronkay Antal. III. kötet. Zeneműkiadó, Budapest.

3 <http://filharmonia.hu/rolunk/> Letöltés: 2017. február 25.



ZJ: Igazából már gyerekkoromban vonzott ez a fajta zene. Egyik iskolatársamnak, barátnőmnek volt otthon zongorája, és járt hozzájuk egy tanárnő, aki tanította őt a hangszeren játszani. Már akkor ámulva hallgattam az ujjak alatt megszólaló hangokat. Persze én is próbálgattam, de mivel gyakorlásra nem volt módom, így ennyiben maradt a hangszeres tanulásom. Ezen túl még sok hasonló élményem volt a zenével kapcsolatosan, például egy pesti fiú járt ki a szomszédunkba nyaranként, aki gitározni tudott, s ő is tanítgatott. Ez is nagy hatással volt rám.

KH: *Hogyan és mikor lettél az Országos Filharmónia lebonyolítója?*

ZJ: 1984-ben még a Pest megyei Tanács Művelődési Osztályán dolgoztam, ahol az egyik kolléganőm, Varsányi Lászlóné zenei szakfelügyelőként mellékállásban az Országos Filharmónia Pest megyei megbízottja volt (férje Varsányi László ismert zongoraművész). Vele való beszélgetésünkkor, mivel tudta, hogy az irodai munka önmagában nem elégíti ki vágyaimat, megemlítette, hogy a Filharmónia lebonyolítói munkakörre (akkor így hívták a szervezőket) keres alkalmazottat, s ha gondolom, próbáljam meg, menjek el egy meghallgatásra. Kollégáimtól, akik közelebről ismertek, szintén bátorítást kaptam, hogyha nincs is zenei végzettségem (bár az általános és középiskolában még több énekóra és kötelező énekkar volt, nem úgy, mint ma, s a tanítóképzőben is kaptunk elméleti tudást), akkor is vágjak bele, s mellette még tovább képezhetem magam ebben az irányban is. Így lettem 1984. augusztus 15-ével az Országos Filharmónia lebonyolítója.

KH: *Mit jelent az, hogy bérletes filharmóniai hangverseny? Mi a célja ezeknek az ifjúsági hangversenyeknek?*

ZJ: A bérletes hangversenyek azt jelentik, hogy egy évadban, ami egyben egy tanév is, három vagy négy hangversenyt kap az ifjúság, attól függően, hogy három vagy négy előadásos bérletről van szó. A cél, hogy megszeretessük a komolyabb műfajú zenét is a fiatalokkal, akik közül sokan maguktól nem hallgatnának ilyet, és természetesen a jövő koncertlátogató közönségét is látjuk bennük. Fontosnak tartjuk, hogy ők is részesüljenek abból a gazdag és magas színvonalú zenei kultúrából, ami évszázadok alatt megalkotásra került. Másodsorban bizonyított tény, hogy a zenehallgatás, az éneklés, a zenetanulás, a zene befogadásának képessége mennyire fontos az általános műveltségi szint emeléséhez, az életminőség javításához, a testi-lelki harmónia megteremtéséhez. Ehhez szeretnénk mi is hozzájárulni ezekkel a hangversenyekkel.

KH: *Egy alkalommal, két filharmóniai hangverseny közötti szünetben beszélgetve ezeket a hangversenyeket rendhagyó ének-zene órákként aposztrofáltad. Miben tudhatnak ezek a hangversenyek többet nyújtani a diákoknak a tantermi ének-zene óránál?*

ZJ: Mindenképpen többet tudnak nyújtani, mint egy énekóra, abban is, hogy élő zenét kapnak a gyerekek, a hangszereket közelről láthatják, a hangjukat be tudják azonosítani és kézbe is vehetik azokat. Ezen felül különleges és régi vagy tengerentúli országok hangszereivel is találkozhatnak. Nem utolsósorban testközelből kapnak információkat akár a zenetörténet területéről, vagy a művész életútjáról, és nem elhanyagolható, hogy az előadások interaktív formája sokkal nyitottabbá teszik őket.

KH: *A Filharmónia Magyarország hangverseny-szervezői ma területi elosztás szerint bonyolítják le a hangversenyeket. Te melyik megyéért vagy felelős?*

ZJ: A Filharmónia megalakulásától kezdve mindig területi felosztásban dolgozott. Én az 1984-es odakerülésem óta már szinte minden megyének voltam a koordinátora. 1997-től a Kelet-Magyarország Kht. – ami az Országos, majd Nemzeti Filharmónia egyik jogutódja lett – akkori igazgatója kért fel, hogy továbbra is szervezzek Jász-Nagykun-Szolnok megyében, és ha már Verőcén lakom (ami Nógrád megye határán van), legyenek a két megye kulturális menedzsere. Így lettem ennek a két megyének a „háziasszonya”.

KH: *Amikor egy-egy tanév hangverseny-bérletét tervezted, hogyan, milyen szempontok szerint választottad ki a fellépő művészeket és a műsorokat?*

ZJ: Mindig arra törekedtem, hogy változatosak legyenek a műsorok, hogy többféle zenei stílussal, hangszer formációval találkozassanak a gyerekek. Évadonként a bérlet három előadásán mindig másfajta zenét mutattattam be, ami igyekeztem szerint – valamilyen módon – az iskolai tananyaghoz is kapcsolódott. Volt például egy évadon belül opera-keresztmetszet, ütőhangszeres együttes és klezmer zene, vagy filmzene, népzene és tubakvartett, de volt, hogy megzenésített versekkel próbáltam felhívni a figyelmet a vers és dallam együttlésére, és sorolhatnám még a műsorokat. Ahogy a versek bekerültek a pódiumokra a hangversenyek alkalmával, úgy más társművészettel is ismerkedhettek a gyerekek, például homokanimációval színesített zenekari vagy énekkari programokkal, de a táncművészet bemutatása sem maradt el. Általában úgy választottam ki a fellépőket is, hogy legyen egy évadon be-

lül komolyabb és vidámabb hangulatú zene. Természetesen ezeken a koncerteken nemcsak zenélés, hanem a zeneművek megismertetése, elmagyarázása, a hangszerek felépítésének, illetve hangjának bemutatása is történik interaktív módon, játékosan.

KH: Ezek a bérletes filharmóniai hangversenyek általános iskolás és középiskolás diákoknak szólnak. Hogyan veszed te, illetve a fellépő művészek figyelembe a célközönség életkorát, életkori sajátosságait? Miben mások ezek a koncertek egy felnőtteknek szóló hangversenytől?

ZJ: Ha összeállítunk egy gyerekeknek szóló koncertet, annak nagyon fontos kelléke a jó motíválás, ami fenntartja a gyerekek figyelmét, és fontos a jó kommunikációs képesség a műsorvezető részéről. Természetesen a műsor sem elhanyagolható, és az sem, hogy mennyi és milyen ismertető szöveggel tűzdeljük meg az előadást. A zene és a szöveg egyensúlya nagyon fontos tényező. Az ifjúsági koncertek 45-50 percnél nem lehetnek hosszabbak, mivel erre az időre vannak „beállítva” a gyerekek, és mindenképpen be kell őket vonni az előadásba kérdésekkel, közös énekléssel, hangszerek kipróbálásával, táncbemutatással, vagy éppen egy zenekar vezényletével. Ez elengedhetetlen része az ifjúsági koncerteknek, míg a felnőtteknél ez nem így történik.

KH: Milyen aktivitással vesznek részt az általános és középiskolás diákok ezeken a hangversenyeken? Mit mutatnak az országos adatok, például a 2016/2017-es tanévben?

ZJ: Az aktivitás inkább a kisebbekre (alsósok) jellemző. A felsősöknek és a középiskolásoknak már „ciki” megszólalni a többiek előtt, de azért sokszor van, hogy legyőzik a szégyenlőségüket, és bekapcsolódnak például a közös éneklésbe, vagy válaszolnak a kérdésekre. Természetesen ez függ az előadótól, a moderátor személyétől, hogy hogyan és mivel tudja „befolyásolni” őket, mennyire érti a nyelvüket, de a Filharmóniának a több évtizedes tapasztalatával túlnyomó többségében sikerül elérnie, hogy a gyerekek megnyíljanak ezeken az előadásokon.

KH: Jász-Nagykun-Szolnok megyében hogyan alakul a tanulók filharmóniai hangversenyeken való részvétele az országos adatokhoz képest? Ebben a tanévben hány általános iskolás és hány középiskolás diák vett részt ezeken a hangversenyeken a megyében?

ZJ: Minden megye más adottságokkal, helyszíni lehetőségekkel rendelkezik, ezért nagyon nehéz összehasonlítani. Ha például Baranya megyét vesszük alapul, s annak egyik városát, Pécsét, ahol van egy majdnem 1000 főt befogadó koncertterem, az is más számokat mutat. De azt elárulom, hogy még 2013.-ban a Filharmónia központosítása előtt a kelet-magyarországi megyék között a második legtöbb ifjúsági bérletvásárlóval rendelkező terület volt Jász-Nagykun-Szolnok megye. A 2016/2017-es évadban összesen 7007 fő bérletesünk volt az általános és középiskolások között, vagyis ez azt jelenti, hogy a koncertjeinket 21 021 fő látogatta. Ebből nyilván az általános iskolai sorozatainkon volt a nagyobb létszám, mivel 25 három előadásos sorozatunk volt részükre, a középiskolásoknak pedig csak 7.

KH: Jász-Nagykun-Szolnok megyében az ifjúsági bérletes filharmóniai hangversenyek állandó fellépőjének számít a Szolnoki Szimfonikus Zenekar, a megye egyetlen hivatásos szimfonikus zenekara. Velük hogyan alakult ki a kapcsolat?

ZJ: Mivel a zenekar is már több mint 50 éves, az Országos Filharmóniával alakult ki ez a gyümölcsöző kapcsolat. 1997-ben én igazából „megörököltem” ezt a kapcsolatot, amikor az első Filharmónia átalakulás után elvállaltam Jász-Nagykun-Szolnok megye szervezését. Akkor még közös esti bérleti sorozatunk is volt Szolnokon a csekélyebb számú ifjúsági előadások mellett. Ma már a zenekar saját bérletes előadásaival elégti ki a klasszikus zene iránt érdeklődő felnőtt közönség igényét, amellet, hogy a Filharmónia felkérésére a megyei ifjúsági hangversenyek állandó résztvevője. Számomra örömteli volt, hogy a zenekar átalakulása után még inkább találkozott az elképzelésünk abban, hogy más módon kell a fiatalokhoz a zenét közvetíteni. Ebben érdemi partnerre találtam bennük, köszönhetően az újító szellemű vezetésnek, a műsorpolitikájuknak. Patkós Imre, a zenekar szakmai vezetője szinte megszállottként állt és áll ki mindig az ifjúsági hangversenyek, a fiatalok zenei nevelése mellett, mind a programok tervezésénél, mind a produkció megvalósításában.⁴ A zenekar igényes, változatos műsorokkal igyekszik ezt a korosztályt megnyerni a klasszikus zenének, még az opera műfaját is megszerettetik a fiatalokkal a kiváló műsorszerkesztéssel és szereplőválasztással, a moderátor személyével. Jó látni, hogy a zenekar minden tagja partner ehhez, pedig nincs könnyű dolguk, hiszen a sokszor napi három előadás után többen még tanítani mennek a különböző zeneiskolákba.

KH: *A Jászságban mely települések és milyen létszámmal vesznek részt a Filharmónia által szervezett bérletes hangverseny-sorozatban?*

ZJ: Hat helyen vannak bérletes előadásaink a Jászságban: Jászberény, Jászapáti, Jászfényszaru, Jászkisér, Pusztamonostor, Jászárokszállás településeken. Jászberényben viszont az általános iskolások és a középiskolások részére két-két sorozatunk van, több mint 1000 diák (idén 1025) részére. Míg a többi településen átlagban 200 fő váltott bérletet egy-egy sorozatra az évadban.

KH: *Munkád során sok településen, sok intézménnyel, főként iskolákkal és művelődési házakkal kerültél kapcsolatba. Helyi szinten kik segítették a munkádat? A Jászságban például kiknek a segítségére számíthatál a közönségszervezésben?*

ZJ: Jász-Nagykun-Szolnok megyében az elmúlt évadban 19 településen 96 koncertet szerveztem az ifjúságnak, többségében művelődési házakban, két-három helyen tornateremben, illetve az iskola aulájában. Helyi szinten azt lehet mondani, hogy az intézményeknél szinte mindenki segítette a munkámat: az igazgató, aki a termet, öltözőket biztosította; a kulturális munkatárs, aki a propagandában és a bérletezésben, a közönség elhelyezésében és minden másban is segített; a technikus, aki lehetővé tette, hogy a kérésnek megfelelő technikai felszerelés rendelkezésre álljon, és megszólaljon; a takarító néni, aki székeket is pakolt, vagy kávé, teát főzött. Kiemelném, hogy Jászberényben nagy segítségemre volt Kissné Kohári Erzsébet, aki majdnem húsz éve szervezi a város összes iskolájából a koncertlátogatókat, évről-évre egyre nagyobb számban, ő gondoskodott arról is, hogy az előadásra minden a helyén legyen. Az iskolák részéről főleg az igazgatóknak volt/van nagy szerepük, akik el-

⁴ Ld. erről bővebben Honti György Patkós Imrével készített interjút. Honti György: Zenei nevelés Szolnok megyében, avagy egy konok ember küzdelme. In: Parlando 2012/2. <http://www.parlando.hu/2012/2012-2/2012-2-42.htm> Letöltés: 2017. július 2.

sősorban azzal támogatnak, hogy tanítási időben elengedik a koncertre a gyerekeket, és a pedagógusoknak, akik hirdetik ezeket az alkalmakat, nem kis feladatként beszedik a bérletek árát, és elkísérik a tanulókat a hangverseny helyszínére. Valamennyi városban, községben óriási támogatást kaptam, amit ezúton is köszönök mindazoknak, akik e nemes feladat véghezvitelében kapcsolatban álltak velem az elmúlt 20 évben.

KH: Az Országos Filharmóniánál általad eltöltött három évtized alatt nagyon sokat változott a világ. A Filharmóniánál milyen nagyobb változásokat éltél meg?

ZJ: 1997-ben szűnt meg a Nemzeti Filharmónia (előtte éveken át Országos Filharmónia néven működött), ami akkor a Nemzeti Filharmonikus Zenekart, a Nemzeti Énekkart, a Kottatárat és az általunk képviselt koncertszervező egységet foglalta magában. Akkor a Minisztérium a Zenekart, az Énekkart és a Kottatárat külön Kht.-ba szervezte, míg az ország vidéki koncertszervezését három Közhasznú Társaságként hozta létre, így lett a Dunától keletre kilenc megyével a Filharmónia Kelet-Magyarország Miskolc központtal, Budapest központtal Budapest és Felső-Dunántúl hét megyével, és a Filharmónia Dél-Dunántúl Kht. három megyével, Pécs Központtal. Egy pár évvel ezután az előző felállás ugyan maradt, de Nonprofit Kft.-vé alakították át bennünket. 2013-ban pedig megalakult a centralizált Filharmónia Magyarország Koncert- és Fesztiválszervező Nonprofit Kft. Pécs központtal.

KH: Manapság se szeri, se száma a legfiatalabb korosztályokat megcélzó zenei és egyéb programoknak. A Filharmónia hogyan próbál meg helytállni ebben az óriási versenyben?

ZJ: Az elmúlt húsz évben nem volt könnyű a feladatunk, hiszen már mindenki szervezhetett és szervez is koncerteket az ifjúságnak, míg régen ez csak az Országos Filharmónia privilégiuma volt. Úgy gondolom, hogy az eltelt 60 év és a Filharmónia név magában hordozza a profizmust, amit a közönségünk nagyon jól érez és tud. Ehhez mindig az ország kiváló művészeit és zenekarait hívtuk/hívjuk segítségül.

KH: A filharmóniánál eltöltött évtizedeid alatt a közönség, a gyerekek körében milyen változásokat tapasztaltál? Hogyan próbáltál meg a gyerekek világában végbemenő változásokhoz a részükre szervezett hangversenyek esetében alkalmazkodni?

ZJ: Visszatekintve a 80-as évek ifjúsági közönségére: akkor sokkal zárkózottabbak, visszahúzódtabbak voltak, nem mertek véleményt nyilvánítani, megszólalni, szinte pissenés nélkül hallgatták az előadásokat. (Ez nyilván az akkori társadalmi elvárás mutatója is volt.) Azóta egyre inkább nyitottabbá, érdeklődőbbé, viselkedésükben is szabadabbá váltak, bátran kérdeznek és válaszolnak a feltett kérdésekre, a tanárok felé is véleményt nyilvánítanak az elhangzott műsorról. Természetesen ezáltal már az előadások hangulata is megváltozik, amihez az évek során úgy alkalmazkodtam, hogy a koncertek műsorát még inkább a korosztályuknak megfelelően választottam ki, fiatalabb, hozzájuk korban közel állóbb előadókat kértem fel, jobban figyelembe vettem véleményüket.

KH: *Úgy gondolom, hogy az előzőekből az olvasók számára is nyilvánvalóvá válhatott, hogy milyen sokrétű és összetett munkát kellett végezned a filharmóniai hangversenyek szervezése során. Hogyan zajlik a filharmóniai hangversenyek szervezése? Hogyan teltek a mindennapjaid?*

ZJ: Mindig a tanév vége előtt, március vége felé már összeállítom a műsorterveket közreműködőkkel, időintervallumokkal megjelölve (hogy a tanévben melyik hónapra, hétre osszuk be a koncerteket). Ezután a tervezett közreműködőkkel felvettem a kapcsolatot, hogy egyáltalán tudják-e vállalni és ráérnek-e abban az időszakban, amikorra beterveztem (természetesen ezt írásos megerősítésben is vártam tőlük). Itt sokszor variálni kellett, tologatni a különböző időszakok között, mert sok elfoglaltságuk van a művészeknek. Utána elküldtem Pécsre átnézésre, engedélyezésre, ha jóváhagyásra került, email-ben kiküldtem az iskoláknak, szervező tanároknak, művelődési házaknak tájékoztatásul, s azzal, hogy már hirdethető a program a tanév vége előtt a gyerekek és a szülők körében. Nyáron elkészítettem a beosztást, amikor is figyelembe vettem a helyszínek, iskolák igényeit: milyen napra essenek az előadások, milyen kezdési időpontokkal, melyik helyszín esik közelebb egymáshoz stb. S mivel két megyében szerveztem, úgy kellett összeállítanom, hogy minden előadáson ott tudjak lenni, hogy ne esenek egybe a Nógrád megyei és a Jász-Nagykun-Szolnok megyei koncertek. Ez az évadban a 143 koncertnél nem volt könnyű feladat. Augusztus elején már a konkrét beosztás alapján egyeztettem telefonon az időpontokat a helyszínekkel, majd 20-a után az iskolákkal. Ezután a nyomdai dolgok intézése volt hátra (szórólapok, plakátok, bérletek). Szeptemberben küldtem ki a propaganda-anyagokat a résztvevőknek. Közben már előkészítettem a szerződéseket, amit az intézményekkel kötünk az évadra, illetve a fellépők írásbeli felkérését is elkezdtem intézni. Természetesen ettől kezdve a bérletezés miatt a szervezőkkel folyamatos kapcsolatban voltam. Az előadások előtt kb. egy-másfél héttel emlékeztetőt küldtem a koncert időpontjáról az iskoláknak, tanároknak, művelődési házaknak, ez utóbbinál a technikai igényt is megjelöltem. Az első koncertek alkalmával a bérletezés elszámolása történt a tanárokkal, illetve a szervezőkkel. Az előadások előtt a nem bérletet vásárlók számára szólójegy árusítását is végeztem. A sorozatok lezárulása után az adminisztratív feladatok intézése maradt hátra: a honoráriumok teljesítés igazolása, jelentés az Artisjus felé stb. Elég sokrétű volt a feladatom.

KH: *Több mint három évtizedet dolgoztál a Filharmóniánál. Azt gondolom, hogy ilyen hosszú ideig akkor tart ki valaki egy munkahely mellett, ha igazán szereti azt, amit csinál. Te miért szeretted ezt a munkát?*

ZJ: A koncertszervezés egy olyan terület, amiben számomra, az én egyéniségem szempontjából minden egyben megtalálható volt. Szeretek zenét hallgatni, szeretem az embereket, empatikus alkat lévén a velük való kapcsolattartás számomra öröm. Rengeteg jó embert ismerhettem meg, és ez nagyon jó dolog. (Sok munkapartnerrel szinte baráti viszony alakult ki köztünk.) Szerencsésnek mondhatom magam, hogy ilyen munkát végezhettem, ami változatos és azonnali sikerélményt jelent.

KH: *Melyik volt pályafutásod legemlékezetesebb pillanata, amelyre mindig szívesen gondolsz vissza?*

ZJ: Igazából nincs számomra legemlékezetesebb pillanat, én az egész Filharmóniánál töltött időszakomra jó érzéssel gondolok vissza, boldog vagyok, hogy itt dolgozhattam.

KH: *Milyen elismerésekben részesültél a Filharmónia keretében végzett szervezőmunkáért?*

ZJ: 2006-ban, éppen az 50. születésnapomhoz közel, nemzeti ünnepünk, október 23-a alkalmából kaptam meg a Magyar Köztársasági Bronz Érdemkereszt kitüntetését. Nagyon jólesett ez az elismerés, amit elsősorban az akkori főnökömnek, Gonda Ferencnek köszönhetően kaptam meg, ő terjesztett fel erre a díjra. A másik elismerés, ami nem kevésbé volt fontos számomra, és amit mindvégig tapasztaltam s kaptam a pedagógusoktól, a művelődési házak dolgozóitól: az a kedvesség, segítőkészség, elismerés azoktól, akikkel kapcsolatban álltam a koncertek szervezése kapcsán. Nem utolsósorban a gyerekektől kapott „kitüntetések”, akik boldog arccal, szóban is kifejezve tetszésüket jöttek ki a koncerttermekből. Most áprilisban nagyon megható volt egy konkrét dicséret egy elsős kislány részéről: a filharmóniás tevékenységem utolsó koncertjén hangzott el, miután a fellépő együttes a koncert végén megköszönte a közönség előtt a velük 20 éve tartó munkámat. A kislány, ahogy a teremből mentek kifelé, felém fordult, megveregette a karomat (mivel a vállamat nem érte el), és azt mondta, „ügyes voltál”.

KH: *A nyugdíjba vonulásod utáni időszakra milyen terveid vannak? Kapcsolatban maradsz-e például a zenével?*

ZJ: Mindenképpen kapcsolatban maradok a zenével. Elsősorban most már szeretném a „másik oldalról”, vagyis a közönség soraiból is élvezni a zenét. Szeretnék eljárni minél több koncertre, és „felhőtlenül” megélni azokat a csodás perceket, órákat, amiket a zeneművek hallgatása jelent. Szeretnék most már egy kicsit magammal is foglalkozni, például könyvet olvasni, rendszeresen sportolni stb., amire eddig nem nagyon jutott időm. Természetesen, ha a koncertszervezés-, rendezés terén szükséges, és igényt tartanak a tapasztalataimra, munkámra, korlátozottan, de szívesen állok rendelkezésre. A magánéletben pedig várom az első unokám megszületését – ami még ebben az évben valószínűsíthető –, hogy nagymamái szerepben is megmutatkozhassam.

KH: *Köszönöm a beszélgetést. A jázsági diákok és pedagógusaik nevében is köszönöm a szép hangverseny-élményeket, amelyekben a te odaadó szervezőmunkád által részesülhetünk. Kívánok hosszú, boldog, a családod körében egészségesben töltött nyugdíjas éveket.*